

ไม่ให้เพรษไม่ยอมแจ้งเหตุผลที่ขอ

หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพราผู้ขอไม่ยอมเข้าแจ้งเหตุผลในการขอข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ก็ได้หรือ

นายตรวจสอบ เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง สงสัยเกี่ยวกับโครงการซ่อมแซมถังกักเก็บน้ำประปาหมู่บ้าน ข้อมูลจริงหรือยังทำไม่ยังใช่เมื่อได้ จึงมีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ขอข้อมูลข่าวสารเอกสารรายละเอียดภูมิภาคเบิกจ่ายในโครงการซ่อมแซมถังกักเก็บน้ำประปาหมู่บ้านดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า นายตรวจสอบไม่เข้าแจ้งเหตุผลในการร้องขอที่เพียงพอ นายตรวจสอบจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารรายละเอียดภูมิภาคเบิกจ่ายในโครงการซ่อมแซมถังกักเก็บน้ำประปาหมู่บ้าน เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับพระราชบัญญัติตั้งกล่าว บัญญัติไว้ชัดเจนว่า บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย้อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบข้าเนาหรือขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ตามมาตรา ๙ วรรคสอง และถ้าบุคคลได้ขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอระบุข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้ภายในเวลาอันสมควร ตามมาตรา ๑๑ ซึ่งกฎหมายไม่ได้ระบุให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องระบุเหตุผลในการร้องขอ การที่ผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารโดยไม่ได้เข้าแจ้งเหตุผลในการขอ จึงไม่เป็นเหตุที่หน่วยงานของรัฐจะปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

เรื่องนี้ นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว มาตรา ๑๑ วรรคท้า ยังบัญญัติให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสองมาใช้บังคับด้วยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๘ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๓๘๒/๒๕๖๓) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เอกสารมีไปใช้พรี ๑ ไม่ได้นะ

ช่วงนี้ข้าเมียหลวงเมียน้อยเป็นประเด็นร้อนแรงหลายเรื่อง ต่างฝ่ายต่างฟ้องกันไปมา เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องที่ฝ่ายเมียหลวงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากฝ่ายเมียน้อย จะขอได้แค่ไหน มาติดตามกันครับ

นางหลวง เป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเจย แต่ชีวิตสมรสไม่ราบรื่น นายเยยฟ้องหย่าทางหลวง แต่นางหลวงฟ้องแพ้และฟ้องนางน้อย ซึ่งเป็นเมียน้อยของนายเยยพร้อมเรียกค่าทดแทนกรณีเป็นซื้อกับนายเยย นางหลวง จึงมีหนังสือถึงหน่วยงาน A เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักฐานการจ่ายเงินเดือนของนางน้อย เป็นเวลา ๓ ปี ย้อนหลัง พร้อมเลขบัญชีธนาคารที่เบิกจ่ายเงินเดือน เพื่อตรวจสอบสถานภาพทางการเงิน นำไปใช้ในการเจรจา ใกล้เคลียร์และคำนวณค่าเสียหาย หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลด้านการเงิน ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๔ มาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า หลักฐานการจ่ายเงินเดือนของนางน้อย เป็นเวลา ๓ ปีย้อนหลัง พร้อมเลขบัญชีธนาคารที่เบิกจ่ายเงินเดือนให้นางน้อย เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะด้วยของบุคคล คือข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่หน่วยงาน A ปฏิเสธการเปิดเผย จึงชอบแล้ว

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๙๙๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๔๐๖/๒๕๖๗) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปรดใส่ ราชการไทยไว้ทุกจิต”

ขอตรวจสอบปริมาณการใช้กระไฟฟ้า

ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำประปาที่ได้ ก็ต้องมาพูดถึงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าบ้างว่าจะขอได้แค่ไหน หลาย คนก็อาจสงสัยเหมือนกันว่าหน่วยงานของรัฐใช้น้ำใช้ไฟฟ้ามากน้อยแค่ไหน ขอตรวจสอบหน่อยดีกว่า

นายช่องใจ เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีหนังสือถึงผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแท่น แห่งนี้ ขอข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า ๒ รายการ คือ ๑) หนังสือผู้ขอใช้ไฟฟ้าและหนังสืออนุญาตหรือเช่าที่ดินในเขตที่ดินตามระบุ ที่ใช้ในระบบงานประจำหอดังหลักหมู่บ้าน พร้อมเอกสารการโอนการใช้ไฟฟ้าของมิเตอร์ดังกล่าวขององค์กรบริหารส่วน ตำบล ๒) ขอจำนวนปริมาณการใช้กระไฟฟ้าของเลขมิเตอร์ดังกล่าวในปีเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ และจำนวนเงินในแต่ละเดือน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการขอใช้กระไฟฟ้าและเพื่อประโยชน์ สาธารณะของหมู่บ้าน หน่วยงานแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ไม่สามารถจัดหาเอกสารให้ได้ เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยเกิน ๑๐ ปี รายการที่ ๒ ไม่สามารถเปิดเผยได้เนื่องจาก ผู้อุทธรณ์ไม่ได้เป็นผู้ใช้ไฟฟ้าหรือมีส่วนได้เสียกับมิเตอร์เครื่องดังกล่าว นายช่องใจจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ หน่วยงาน แจ้งว่าไม่สามารถจัดหาเอกสารให้ได้ เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยเกิน ๑๐ ปี จึงไม่ใช่การปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร แต่เป็นการแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารอยู่ในความครอบครอง ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ผู้อุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ตรวจสอบได้ สำหรับรายการที่ ๒ ขอจำนวนปริมาณ การใช้กระไฟฟ้าของเลขมิเตอร์ของประจำหมู่บ้านพร้อมจำนวนเงินแต่ละเดือน เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ กระไฟฟ้าของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้ใหญ่บ้านต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความ ถูกต้องของการขอใช้กระไฟฟ้าและเพื่อประโยชน์สาธารณะของหมู่บ้าน จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว วินิจฉัย ให้เปิดเผยรายการที่ ๒ แก่ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๔๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๔๐๑/๒๕๖๓) นางวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ความเห็นพนักงานสอบสวน

เรื่องนี้พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ผู้ร้องก็ต้องมีข้อสงสัยว่า เหตุผลในการสั่งไม่ฟ้องเป็นอย่างไร ถูกต้องหรือเปล่า

นายชุ่นเคือง มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีหนึ่ง จึงแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับพนักงานสอบสวนคดีหมายเลขอาชญากรรมที่ ๑๘๙๗ ฐานร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายนั้น และร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันมีข้อบกพร่อง ให้ตรวจสอบโดยทันที ให้ต้องรับโทษหรือได้รับโทษน้อยลง ต่อมาพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสอง นายชุ่นเคืองจึงมีหนังสือถึงสถานีตำรวจนครบาล ขอสำเนาความเห็นของพนักงานสอบสวนคดีดังกล่าว หน่วยงานแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยแพร่ให้เหตุผลว่า เนื่องจากความเห็นของพนักงานอัยการในการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๖ วรรคสอง เป็นอำนาจของพนักงานอัยการ ผู้อุทธรณ์จะต้องขอสรุปความเห็นทางคดีทั้งความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ โดยยืนยันคำขอต่อพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๖ วรรคสอง ต่อไป นายชุ่นเคืองจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ความเห็นของพนักงานสอบสวนคดีอาญาที่ระบุนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามกฎหมายของพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อดำเนินการเสริมสืบตามกระบวนการและขั้นตอนตามกฎหมายแล้ว การเปิดเผยจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสั่งคดีแต่อย่างใด ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะผู้ร้องเรียนกล่าวหา ยอมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสั่งคดีตามลำดับขั้น การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบกฎหมายหรือไม่ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ โดยปกปิดชื่อพยาน

เมื่อสั่งสั่งการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๕/๒๕๖๓) นายวรรณพงศ์ คำตี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการบางอย่างอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเราราได้ ก็ต้องมีการขออนุญาตก่อนดำเนินกิจการ เรายังสามารถขอตรวจสอบความถูกต้องในการขออนุญาตเพื่อประโยชน์ของมนุษย์ได้ มาดูเรื่องนี้ครับ

นายแพ้ฟุ่น ยืนฟ่องนายกองค์การบริหารส่วนตำบล A ต่อศาลปกครอง เกี่ยวกับการอนุญาตให้บริษัท B การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต่อมานายแพ้ฟุ่นมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของบริษัท B หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า ผู้อุทธรณ์เป็นคู่ความในคดีและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล หากเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายแพ้ฟุ่นจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของบริษัท B เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐและไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งนี้ให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน คือผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อออกขน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยเป็นการทั่วไป จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีช่องทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๔๓๓ ๔๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๔๐๔/๒๕๖๓) นายวารรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”